Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden? **Ja**

Onderzoek en Wetenschapsbeleid

Van

Datum
2 november 2026

Referentie
67087912

Bijlagen
1. brief aan de Eerste Kamer
2. Brief aan de Tweede Kamer
3. Bijlage bij de Kamerbrieven

Interdepartementaal afgestemd
LVVN, VWS

nota

Beantwoording Eerste Kamervragen over de brief 'toekomst van onderzoek met apen in Nederland'

Aanleiding

Naar aanleiding van uw brief over de toekomst van het onderzoek met apen in Nederland van 3 juli 2026, zijn er op 16 september 21 vragen gesteld door de Eerste Kamerleden van de fractie van de BBB en het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers. Op 29 september heeft u een uitstelbrief gestuurd, omdat het gezien de diepgang van de vragen niet lukte om de vragen tijdig te beantwoorden. Bijgaand treft u een brief met de antwoorden op de gestelde vragen.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de antwoorden, wordt u geadviseerd de brief te ondertekenen en zo spoedig mogelijk aan de Eerste Kamer te sturen.
Tevens wordt u geadviseerd een afschrift aan de Tweede Kamer toe te sturen.

Kernpunten

- De Kamerbrief 'toekomst van het onderzoek met apen in Nederland' is op 3 juli 2026 naar de Eerste Kamer gestuurd, in reactie op de toezegging van uw voorganger om, naar aanleiding van vragen van de leden Rietkerk (CDA) en Visseren-Hamakers (PvdD), de motie Kostić c.s.,[1] inclusief (toelichting op) amendement Kostić c.s.[2] over stapsgewijs afbouwen van subsidies voor apenproeven naar nul in 2030 uit te voeren.[3]
- Twee fracties hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om schriftelijke vragen te stellen over de Kamerbrief; de leden van de fractie van de BBB en het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers.
- Beide fracties vragen, elk vanuit hun eigen overtuiging, vooral om verduidelijking van uitspraken in de Kamerbrief waarom onderzoek met apen nog noodzakelijk wordt geacht en de proefdiervrije onderzoeksmethoden momenteel nog niet toereikend zijn.
- In de beantwoording verwijst u, zoals ook tijdens het commissiedebat dierproevenbeleid van 15 oktober jl. in de Tweede Kamer, naar het gesprek dat momenteel loopt met ZonMw om te laten onderzoeken op welke wijze het onderzoek met apen heeft bijgedragen aan voortgang in de biomedische wetenschappen en wat de relevantie is voor het ontwikkelen en testen van

[1] TK 36.800 IX, 29 – waarin de regering wordt verzocht te bevestigen dat aangenomen amendementen binnen begrotingsartikelen altijd worden uitgevoerd.
[2] Het op 3 juli 2025 aangenomen amendement Kostić c.s. (TK 36.725 VIII, 11)
[3] Toezegging aan de Eerste Kamer: T04069

medicijnen en behandelingen. Dit onderzoeksprogramma dient eind 2029 te zijn afgerond en is een van de bouwstenen voor een nieuwe onafhankelijke onderzoekscommissie die zich in 2030 gaat buigen over de stand van het onderzoek met apen en de mogelijkheid om dat onderzoek af te bouwen, zonder dat dit gevolgen heeft voor het onderzoek dat strikt noodzakelijk is voor de bestrijding van levensbedreigende ziekten en uitbraken van infectieziekten die de volksgezondheid bedreigen.
- De antwoorden zijn afgestemd met het ministerie van LVVN en VWS.
- Het BPRC is gevraagd op sommige vragen inhoudelijke inbreng te leveren.
- Kamerstukken betreffende het amendement Kostić c.s.[2] zijn tot nu toe naar zowel de Eerste Kamer als Tweede Kamer gestuurd en de informatie in de antwoorden kan ook voor de Tweede Kamerleden relevant zijn.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Persoonlijke informatie van de opsteller van de nota is gelakt.